

Aleksandro
Stulginskio
universitetas

Žemės ūkio inžinerijos fakultetas
Pirmosios pakopos studijų programa

SUMANIOJI GYVULININKYSTĖ

Programos kodas	612D70004
Studijų programos vykdymo kalba	<i>Lietuvių</i>
Studijų sritis ir kryptis (šaka)	<i>Biomedicinos mokslų sritis, D700 Žemės ūkio mokslų kryptis</i>
Studijų pakopa	<i>Pirmoji pakopa</i>
Suteikiamas kvalifikacinis laipsnis	<i>Žemės ūkio mokslų bakalauras</i>
Studijų formos ir trukmė	<i>Nuolatinė – 3,5 metų, iššęstinė - 5 metai</i>
Programos apimtis, kreditais	210
Studijų programos vykdymo pradžios data	2014
Paskutinio akreditavimo metai, akreditavusi institucija	<i>Akredituota, 2014-04-14 (SKVC direktoriaus įsakymas Nr. SV6-20)</i>
Studijų programos paskutiniojo patvirtinimo Universiteto senate data ir protokolo Nr.	<i>2014 m. vasario 5 d., protokolas Nr. 534</i>

Studijų programos komitetas:

(patvirtintas Žemės ūkio inžinerijos fakulteto tarybos nutarimu 2016 m. birželio 14 d., protokolas Nr. 58(12.3)-5)

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Darbovietė ir pareigos
1.	Rolandas Bleizgys	ASU Energetikos ir biotechnologijų inžinerijos instituto profesorius, komiteto pirmininkas
2.	Jonas Čėsna	ASU Energetikos ir biotechnologijų inžinerijos instituto docentas
3.	Vigilijus Jukna	ASU Energetikos ir biotechnologijų inžinerijos instituto profesorius
4.	Egidijus Šarauskiš	ASU Žemės ūkio inžinerijos ir saugos instituto profesorius
5.	Romas Ruibys	ASU Žemės ūkio ir maisto mokslų instituto docentas
6.	Evaldas Klimas	ASU Žemės ūkio ir maisto mokslų instituto docentas
7.	Bernardas Kniūkšta	ASU Ekonomikos, apskaitos ir finansų instituto lektorius dr.
8.	Albinas Šulinskas	UAB „DeLaval“ direktorius
9.	Ingrida Reneckytė	Studijų programos <i>Sumanioji gyvulininkystė</i> studentė

Studijų programos poreikio trumapas pagrindimas:

Lietuva yra senų ir tvirtų gyvulininkystės tradicijų kraštas. Tačiau per atkurtos nepriklausomybės laikotarpį nebuvo palankios politinės, ekonominės, socialinės sąlygos šiai žemės ūkio šakai vystyti. Žemės ūkio gamybinėje struktūroje palaipsniui didėjo augalininkystės šakų, ypač grūdų gamybos, reikšmingumas ir menko gyvulininkystės šakų pozicijos. Nežiūrint šių tendencijų, gyvulininkystės svarba gyventojų užimtumui, šalies eksportui, kaimų gyvybingumui yra didelė. Gyvulininkystė yra svarbi ir ekosistemų, ypač dirvožemio, tvarumui išsaugoti.

Siekiant sukurti palankią aplinką gyvulininkystei plėtoti, LR Vyriausybė 2013 m. gruodžio 4 d. nutarimu Nr. 1162 patvirtino Nacionalinę 2014-2020 metų gyvulininkystės sektoriaus plėtros programą, kurios strateginis tikslas „stiprinti į vidaus ir užsienio rinką orientuotą konkurencingą gyvulininkystės sektorių, ūkinių gyvūnų augintojams užtikrinantį pajamas, o vartotojams geros kokybės produktus“. Prioritetas gyvulininkystės sektoriui numatomas ir baigiamuose rengti ES strateginiuose dokumentuose naujam 2014-2020 finansiniam laikotarpiui, taip pat rengiamoje Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metais programoje.

Nacionalinės 2014-2020 metų gyvulininkystės sektoriaus plėtros programos įgyvendinimo strateginė prielaida – kompetentingi, motyvuoti aukštos kvalifikacijos gyvulininkystės specialistai. Todėl šios programos antrasis tikslas – „diegti gyvulininkystės ūkiuose naujausias technologijas, mokslo laimėjimus, užtikrinti aukštos kvalifikacijos gyvulininkystės ūkiui būtinų specialistų rengimą“ tiesiogiai ir susietas su šių specialistų rengimo problemų sprendimu.

Siekiant gerinti padėtį, Nacionalinėje 2014-2020 metų gyvulininkystės sektoriaus plėtros programoje tiesiogiai keliamas vienas iš uždavinių „aprūpinti gyvulininkystės ūkius kvalifikuotais specialistais“, rengiant daugiau gyvulininkystės technologijos specialistų, gerinant šių specialistų rengimo finansavimą, didinant vaikų ir jaunimo susidomėjimą gyvulininkystės veikla.

Programos poreikis grindžiamas ir naudojantis Specialistų ir kompetencijų poreikio žemėlapiu studijos galutine ataskaita. 2012 metais LR Žemės ūkio ministerijos užsakymu buvo atliktas žemės ūkio specialistų ir kvalifikuotų darbininkų poreikio ir jų rengimo poreikio tyrimas, atsižvelgiant į šios šakos plėtros tendencijas, darbo našumo didėjimą, santykio tarp kvalifikuotos ir nekvalifikuotos darbo jėgos pokyčius, taip pat į specialistų rengimo proceso ypatumus (studentų nubyrėjimą, studijų tęsimą aukštesnėje pakopoje, įsidarbinimo kituose sektoriuose galimybes ir pan.). Tyrimas pagrįstas žemės ūkio verslo ir viešųjų institucijų vadovų reprezentatyvia apklausa ir kiekybiniais projekciniais skaičiavimais. Pagal šio tyrimo baigiamąją ataskaitą (2012 m), gyvulininkystės specialistų, baigusių pirmosios pakopos studijas, poreikis 2018 metams yra 66. Šiam poreikiui adekvatus priėmimas 2014 metais turi būti 90 studentų.

Reikalavimai stojantiesiems:

Vidurinis išsilavinimas

Karjeros bei tolesnių studijų galimybės:

Dėl nepakankamo gyvulininkystės specialistų rengimo ir žemės ūkio, jo infrastruktūros sparčios plėtros Programos absolventai turės plačias karjeros galimybes. Įgijus bakalauro kvalifikacinį laipsnį galės įsidarbinti:

- gyvulininkystės specialistais - stambiose galvijininkystės, kiaulininkystės, paukštininkystės įmonėse;
- gyvūnų veisimo specialistais – veislininkystės įmonėse ir ūkiuose;
- gyvūnų produktyvumo kontrolės specialistais – veislinių gyvulių produktyvumo kontrolės sistemoje;
- gyvulininkystės specialistais – įvairiose ūkinių gyvūnų augintojų ir gyvulininkystės produktų gamintojų nevyriausybiniuose organizacijose;

- pašarų gamybos specialistais – grūdų perdirbimo ir pašarų pramoninės gamybos įmonėse;
- gyvulininkystės padalinių vadovais, jų pavaduotojais žemės ūkio bendrovėse ir kitose žemės ūkio įmonėse;
- pardavimų vadybininkais ir inžinieriais - gyvulininkystės technologine įranga, gyvulininkystės procesų valdymo programine įranga prekiaujančiose ir šią įrangą diegiančiose įmonėse;
- pašarų ir jų pardavimų vadybininkais – pašarais prekiaujančiose įmonėse.

Baigę programos studijas, absolventai gali užsiimti gyvulininkystės verslu, kurdami ar paveldėdami ūkį, bei toliau tęsti studijas biomedicinos ir technologijos srityse ASU ir kituose universitetuose. Baigus gyvulininkystės studijas magistrantūroje karjeros galimybės dar labiau išsiplečia, nes atsiveria konsultavimo, pedagoginio ir mokslinio darbo, viešojo administravimo veiklų galimybės.

Studijų programos tikslas:

Studijų programos „Sumanioji gyvulininkystė“ pagrindinis tikslas – parengti plačios erudicijos gyvulininkystės specialistus, suteikiant bazinių ir specialiųjų žinių bei gebėjimų, kurie būtini savarankiškam darbui ir profesinei veiklai organizuojant gyvulininkystės produktų gamybą, parenkant pažangius ūkinių gyvūnų veisimo metodus, diegiant ir valdant sumaniąsias gyvūnų laikymo ir šėrimo technologijas, užtikrinant gyvūnų gerovės ir produktyvumo sąlygas, jų produktų kokybę ir saugą, aplinkosaugos reikalavimus, aukštą konkurencingumą, pelningumą ir socialiai atsakingą integraciją į kaimo plėtros procesus.

Pirmasis dalinis tikslas – plėtoti studentų pasaulėžiūrą, kritinį mąstymą, pilietinį aktyvumą, susivokimą globalizacijos procesuose ir gebėjimus veikti tarpkultūrinėje erdvėje. Šis dalinis tikslas suponuoja studijų rezultatus, skirtus būsimo gyvulininkystės specialisto bendrai erudicijai vystymuisi.

Antrasis dalinis tikslas – suteikti bazines ir specialiąsias žemės ūkio ir susijusių mokslų žinias ir gebėjimus, kurie būtini ūkinių gyvūnų biologiniams procesams pažinti, gyvūnų mitybos, veisimo, produkavimo, laikymo ir gerovės procesams užtikrinti ir valdyti, taikant sumaniąsias technologijas ir kitas inovacijas. Šis dalinis tikslas suponuoja studijų rezultatus, skirtus gyvulininkystės specialisto išugdymui.

Trečiasis dalinis tikslas – suteikti vadybines žinias ir gebėjimus, kurie būtini gyvulininkystės specialistui organizuojant gyvulininkystės verslo procesus, priimant ekonomiškai pagrįstus ir socialiai atsakingus šios veiklos vystymui svarbius sprendimus kaimo plėtros kontekste. Kiekvienas aktyviai veikiantis gyvulininkystės specialistas neišvengiamai susiduria su verslo, darbuotojų grupių, išteklių, procesų valdymu, jo racionalizavimu ir privalo tam turėti atitinkamą kompetenciją. Su šiomis kompetencijomis ir susieti trečio dalinio tikslo studijų rezultatai.

Studijų programos tikslų, rezultatų ir studijų dalykų sąsajos:

Programos daliniai tikslai	Studijų rezultatų grupės	Studijų rezultatai	Studijų dalykai
Pirmasis dalinis tikslas	Žinios ir jų taikymas	Žinios, reikalingos asmens platesnei erudicijai ir pasaulėžiūrai, grindžiamai filosofiniais, humanistiniais ir etiniais principais, jų taikymas pilietinėje raiškoje	Filosofija; Profesinė etika
		Igijus lingvistinių, sociokultūrinių ir tarpkultūrinių žinių veiksmingai ir lanksčiai vartoti kalbą socialiniais ir profesiniais tikslais.	Specialybės kalba, Specialybės užsienio kalba

	Socialiniai gebėjimai	Gebėjimai bendrauti visuomenėje ir tarpkultūrinėje erdvėje, bendradarbiauti profesinėje veikloje	Profesinė etika; Specialybės kalba; Specialybės užsienio kalba
	Individualūs gebėjimai	Geba laikytis etikos normų profesinėje veikloje, rengti specialiuosius tekstus lietuvių ir užsienio kalbomis	Profesinė etika; Specialybės kalba; Specialybės užsienio kalba
Antrasis dalinis tikslas	Žinios ir mokėjimas jas taikyti	Fundamentinės teorinės žinios, formuojančios žemės ūkio mokslų taikomuosius pagrindus ir jų taikymas ūkinių gyvūnų biologinių ir biocheminių procesų ir gyvulininkystės sumaniųjų technologinių procesų moksliniame pažinime ir tolesnėse studijose	Matematika ir informatika; Bioorganinė chemija; Mikrobiologija; Gyvūnų morfologija ir fiziologija
		Naujais fundamentiniais ir taikomaisiais moksliniais tyrimais pagrįstos ūkinių gyvūnų mitybos, pašarininkystės ir agronomijos integruotos žinios ir jų kūrybiškas taikymas gyvūnų aprūpinimo pilnaverčiais ir saugiais pašarais profesinėje veikloje	Agronomijos pagrindai; Pašarininkystė; Gyvūnų mityba
		Naujais fundamentiniais ir taikomaisiais moksliniais tyrimais pagrįstos veterinarinės medicinos, genetikos, gyvulininkystės darnaus ir ekologiško vystymo specialiosios žinios ir jų kūrybiškas taikymas gyvūnų veisimo, sveikatingumo ir gerovės užtikrinimo, aplinkos taršos mažinimo, gyvūninės kilmės produktų kokybės ir saugos užtikrinimo profesinėje veikloje	Veterinarijos pagrindai; Gyvūnų higiena ir gerovė; Gyvūnų genetika ir veisimas; Darnioji gyvulininkystė; Gyvūninės kilmės produktų kokybė ir sauga
		Naujais fundamentiniais ir taikomaisiais moksliniais tyrimais pagrįstos inžinerijos ir technologijų žinios ir jų kūrybiškas taikymas gyvulininkystės sumaniųjų technologijų saugaus naudojimo profesinėje veikloje	Gyvulininkystės technologinių procesų inžinerija; Gyvulininkystės technologinių procesų valdymo pagrindai; Žmonių sauga
		Naujais taikomaisiais moksliniais tyrimais pagrįstos specialiosios biomedicinos, inžinerijos ir technologijų žinios pagal pagrindines ūkinių gyvūnų rūšis ir jų integruotas taikymas galvijininkystės, kiaulininkystės, avininkystės, ožkininkystės, paukštininkystės, arklininkystės, bitininkystės profesinėje veikloje	Sumarioji galvijininkystė; Sumarioji kiaulininkystė; Sumarioji paukštininkystė; Avininkystė ir ožkininkystė; Bitininkystė; Arklininkystė
	Gebėjimai vykdyti tyrimus	Gebėjimai rinkti ir analizuoti duomenis, reikalingus ūkinių gyvūnų produktyvumui nustatyti, veislinei vertei didinti ir kitoms gyvulininkystės profesinės veiklos problemoms spręsti naudojantis naujomis informacinėmis technologijomis, duomenų bazėmis, mokslinių tyrimų metodais ir pasiekimais	Įvadas į studijas; Matematika ir informatika; Biostatistika ir gyvūnų informacinės sistemos; Mokslinių tyrimų pagrindai; Baigiamasis darbas
		Gebėjimai atlikti gyvulininkystės produktų kokybės ir saugos tyrimus, nustatyti šių tyrimų rezultatus	Gyvulininkystės produktų kokybė ir sauga
	Specialieji gebėjimai	Gebėjimai naujais metodais nustatyti ūkinių gyvūnų mitybos poreikius pagal jų fiziologinius poreikius ir produktyvumo parametrus, sudaryti pilnaverčio šėrimo davinius, planuoti pašarų poreikius ir organizuoti jų gamybą bei logistiką, parinkti ir valdyti šėrimo bei pašarų gamybos technologijas	Gyvūnų mityba; Pašarininkystė; Agronomijos pagrindai; Sumarioji galvijininkystė; Sumarioji kiaulininkystė; Sumarioji paukštininkystė; Avininkystė ir ožkininkystė; Arklininkystė; Bitininkystė
		Gebėjimai organizuoti ūkinių gyvūnų veisimą, vykdyti jų selekciją, produktyvumo kontrolę, didinti veislinę vertę	Gyvūnų genetika ir veisimas; Sumarioji galvijininkystė; Sumarioji kiaulininkystė; Sumarioji paukštininkystė; Avininkystė ir ožkininkystė; Arklininkystė; Bitininkystė
		Gebėjimai parinkti, diegti ir saugiai valdyti sumaniąsias gyvulininkystės procesų technologijas	Gyvulininkystės technologinių procesų inžinerija; Gyvulininkystės technologinių procesų valdymo pagrindai; Žmonių sauga; Sumarioji galvijininkystė; Sumarioji kiaulininkystė; Sumarioji paukštininkystė
Gebėjimai teikti veterinarinę pagalbą, parinkti ir taikyti gyvūnų gerovės ir higienos, aplinkos taršos mažinimo naujas sistemas pagal ES reikalavimus ir darnaus vystymo principus		Veterinarijos pagrindai; Gyvūnų higiena ir gerovė; Darnioji gyvulininkystė	

	Socialiniai gebėjimai	Gebėjimai diskutuoti, bendrauti su kitais gyvulininkystės, taip pat agronomijos, veterinarijos, inžinerijos ir vadybos specialistais moksliniais pagrindais ir integruotai sprendžiant gyvulininkystės problemas ir pagrindžiant jos vystymo inovacinius sprendimus.	Visi antro dalinio tikslo studijų dalykai	
		Gebėjimai moksliniais pagrindais paaiškinti išskylančias gyvulininkystės problemas, aiškiai perteikti žinias ir nurodymus darbuotojams	Visi antro dalinio tikslo studijų dalykai	
	Asmeniniai gebėjimai	Gebėjimai savarankiškai gilinti gyvulininkystės specialiąsias žinias, tobulinti gebėjimus	Visi antro dalinio tikslo studijų dalykai	
		Kūrybiškai taikyti mokslo žinias tolesnėse studijose, profesinėje ir kitose veiklose	Visi antro dalinio tikslo studijų dalykai	
	Trečiasis dalinis tikslas	Žinios ir mokėjimas jas taikyti	Naujais fundamentiniais ir taikomaisiais moksliniais tyrimais pagrįstos vadybos ir ekonomikos žinios ir jų taikymas gyvulininkystės profesinėje veikloje	Gyvulininkystės vadyba ir ekonomika
			Pagal studentų tikslinį pasirinkimą naujos fundamentiniais ir taikomaisiais moksliniais tyrimais pagrįstos specialios verslininkystės, rinkodaros, finansų, žmogiškųjų išteklių valdymo, kaimo plėtros vadybos žinios ir jų taikymas gyvulininkystės šakoje atsižvelgiant į bendrąsias žemės ūkio ir kaimo plėtros tendencijas	<i>Pagal pasirinkimą:</i> Gyvulininkystės inovacijų ir projektų valdymas; Gyvulininkystės produktų rinkodara; Verslininkystė; Finansų valdymas; Kaimo plėtros vadyba
		Specialieji gebėjimai	Gebėjimai planuoti, organizuoti ir kontroliuoti gyvulininkystės produktų gamybą ir jų pateikimą rinkai, priimti gyvulininkystės verslo vystymo sprendimus, atliekant jų ekonominį, teisinį, aplinkosauginį ir technologinį pagrindimą	Gyvulininkystės vadyba ir ekonomika
			Pagal studentų tikslingą pasirinkimą pagilinti gebėjimai vystyti socialiai atsakingą gyvulininkystės verslą, tirti gyvulininkystės produktų rinkas ir parengti marketingo priemonių kompleksą, spręsti verslo finansų ir žmogiškųjų išteklių vystymo problemas, integruotis į kaimiškų vietovių vystymo programas	<i>Pagal pasirinkimą:</i> Gyvulininkystės inovacijų ir projektų valdymas; Gyvulininkystės produktų rinkodara; Verslininkystė; Finansų valdymas; Kaimo plėtros vadyba
Socialiniai gebėjimai		Gebėjimai vadovauti nedideliems darbuotojų kolektyvams, juos motyvuoti kūrybiniam darbui ir rezultatų siekiui, prisiimti atsakomybę	Visi 3 dalinio tikslo dalykai	
		Gebėjimai priimti sprendimus pasinaudojant moderniomis sprendimų paramos sistemomis	Visi 3 dalinio tikslo dalykai	
Asmeniniai gebėjimai		Gebėjimai savarankiškai gilinti vadybos specialiąsias žinias, tobulinti gebėjimus	Visi 3 dalinio tikslo dalykai	
		Verslumo gebėjimai ir tolesnis jų lavinimas	Visi 3 dalinio tikslo dalykai	

**Pirmosios pakopos
Sumaniosios gyvulininkystės studijų programos planas**

Eil. Nr.	Studijų dalykai, praktikos,	Apimtis		Semestras	
		ECTS kreditais	valandomis	nuolatinėms studijoms (NL)	iššęstinėms studijoms (I)
BENDRIEJI UNIVERSITETINIŲ STUDIJŲ DALYKAI (15 kr.)					
1	Filosofija	3	80	1	1
2	Specialybės kalba	3	80	1	1
3	Profesinė etika	3	80	2	3
4	Specialybės užsienio kalba I	3	80	2	2
5	Specialybės užsienio kalba 2	3	80	3	3
Iš viso		15	400	x	x
STUDIJŲ PAGRINDINĖS KRYPTIES IR SU JA SUSIJĘ STUDIJŲ DALYKAI, PRAKTIKOS, BAIGIAMIEJI ATSISKAITYMAI (171 kr.)					
1	Įvadas į studijas (su vieno kredito apimties praktika)	3	80	1	1
2	Matematika ir informatika	6	160	1	1
3	Bioorganinė chemija	6	160	1	1
4	Gyvūnų morfologija ir fiziologija	9	240	1	2
5	Mikrobiologija	6	160	2	2
6	Gyvūnų mityba	6	160	2	3
7	Agronomijos pagrindai	6	160	2	3
8	Gyvulininkystės technologinių procesų inžinerija	6	160	2	4
9	Gyvūnų higiena ir gerovė	6	160	3	4
10	Gyvūnų genetika ir veisimas	6	160	3	4
11	Biostatistika ir gyvūnų informacinės sistemos	6	160	3	6
12	Mokslinių tyrimų pagrindai	3	80	4	2
13	Gyvulininkystės technologinių procesų valdymo pagrindai	6	160	3	6
14	Pašarininkystė	9	240	4	5
15	Veterinarijos pagrindai	9	240	4	5
16	Darnioji gyvulininkystė	6	160	4	6
17	Žmogaus sauga	3	80	5	6
18	Sumanioji galvijininkystė	12	320	5	8
19	Bitininkystė	3	80	5	10
19	Sumanioji paukštininkystė	3	80	6	7
20	Sumanioji kiaulininkystė	9	240	6	7
21	Avininkystė ir ožkininkystė	6	160	6	9
22	Gyvūninės kilmės produktų kokybė ir sauga	6	160	6	10

23	Arklininkystė	3	80	7	8
24	Profesinės veiklos praktika	15	400	7	9
25	Baigiamasis darbas	12	320	7	10
Iš viso		171	4640	x	x
UNIVERSITETO NUSTATYTI IR STUDENTŲ PASIRENKAMI VADYBOS KRYPTIES STUDIJŲ DALYKAI, SKIRTI VADYBOS KOMPETENCIJAI FORMUOTI (15 kr.)					
<i>Privalomi dalykai (9 kr.)</i>					
1.	Gyvulininkystės vadyba ir ekonomika	9	240	5	7
<i>Pasirenkami dalykai (6 kr)</i>					
1.	Gyvulininkystės inovacijų ir projektų valdymas	6	160	6	8
2.	Gyvulininkystės produktų rinkodara	6	160	6	8
3.	Verslininkystė	6	160	6	8
4.	Finansų valdymas	6	160	6	8
5.	Kaimo plėtros vadyba	6	160	6	8
Iš viso		15	400	x	x
LAISVAI PASIRENKAMI DALYKAI (9 KR.)					
2.	Laisvai pasirenkamas dalykas	3	80	3	4
3.	Laisvai pasirenkamas dalykas	3	80	4	5
4.	Laisvai pasirenkamas dalykas	3	80	5	6
Iš viso		9	240	x	x
Iš viso praktikų apimtis studijų programoje		15	400	x	x
Iš viso baigiamųjų atsiskaitymų apimtis studijų programoje		12	320	x	x
Iš viso apimtis studijų programoje		210	5600	x	x